

האישה החורקת

סיפור אולצ'י - עם במזרח הרחוק

צייר א. קוקובקין

חי פעם זוג זקנים והיו להם רק שתי בנות, לאגה ודויו. מלבד אבא זקן לא היו גברים בבית. מי יכול היה ללכת לטייגה, לצוד חיות לבשר? מי יכול היה ללכת לנהר אמור לדוג דגים? האחיות למדו בעצמן לצוד. אבא זקן הכין להן קשת טובה וחצים חדים.

האחיות למדו בעצמן לדוג דגים באמור. אבא זקן הכין להן רשתות טובות.

עבר זמן, אבא ואמא הזקנים נפטרו. האחיות נשארו לבדן. האחיות הבכורה, לאגה ידעה לירות היטב. הייתה הולכת לטייגה, צדה חיות והעמידה מלכודות. האחיות הצעירה דויו הייתה נשארת בבית, בישלה אוכל, טיפלה בעורות, הביאה מים ועצי הסקה.

פעם ישבה דויו בבית ותפרה בגדים. ישבה לבדה. האחות הבכורה לאגה הלכה ליער לצוד חיות. דויו עבדה, שרה שיר. ופתאום שמעה - צעדים בחוץ, ליד הביתן. וצעדים מוזרים כאלה, חורקים: "קריק-קראק, קריק-קראק". הנערה נבהלה והציצה החוצה. עמדה לפנייה אישה זקנה ומוזרה. דקה כמו עץ, רגליים כמו מקלות, ראש של ציפור עם מקור ענקי, אצבעות כמו טפרים של ציפורים. וכל הזמן חורקת - עושה צעד - חורקת, מרימה יד - חורקת, מסובבת ראש - חורקת.

הנערה נבהלה עוד יותר. והזקנה שואלת:

"את לבד בבית?"

"לבד" עונה דויו.

"תני לי לנוח רגע. הלכתי הרבה והתעייפתי."

"כנסי" אומרת דויו.

הזקנה ונכנסה לבית בחריקה. התיישבה בנוחות, הושיטה את

הרגליים והידיים החורקות אל האש, מתחממת ושואלת:

"אם מי את חיה, נערת?"

"עם אחות" עונה דויו.

"ואין אף אחד יותר אצלכם?"

"אף אחד."

"ואיפה האחות שלך?"

"יצאה לטייגה להעמיד מלכודות."

הזקנה חרקה והתקרבה יותר אל הנערה. הסתובבה אליה ואמרה:

"שערות שלך יפות, ארוכות. אסרק אותן ואקלע לך צמה."

הנערה רצתה לסרב, להתרחק מהזקנה, אבל זו כבר התחילה

לסרק את שערותיה במסרק שהוציאה מהכיס וקלעה לה צמה

באצבעותיה המוזרות.

אחר כך הוציא בהסתר מחט ודקרה את הנערה בצוואר. דויו עצמה

את עיניה, נרדמה.

הזקנה הוציאה סכין וגזרה את הצמה של הנערה, שמה בכיס

ויצאה אל הטייגה.

האחות לאגה חזרה הביתה לקראת ערב. כבר מרחוק ראתה

ושמעהו הרה

"אסור ללון כאן" ענתה הנערה בקול שקט "זה בית של מכשפה רעה. אני משרתת אותה ולכן אני עוד חיה. ברחי מכאן מהר, כל עוד את חיה. הזקנה עם ראש ציפור לא אוהבת נערות צעירות. היא גוזרת את הצמות שלהן, לוקחת את הכוח שלהן. מהכוח הזה היא חיה, כך ממשיכה את החיים. מוטב שתברחי לפני שהיא תחזור!"

"אינני מפחדת" ענתה לאגה "עכשיו אני מבינה מי גזר את צמתה של אחותי. איך אוכל להחיות את אחותי? איך אפשר לגבור על הזקנה?"

הנערה המשרתת אמרה:

"הרוע של הזקנה נמצא בתיבת עצם מגולפת. אם כותשים את התיבה לאבקה כל כוחותיה והרוע שלה נעלמים. אבל הזקנה מחזיקה את התיבה תמיד אצלה, וכשישנה שמה אותה תחת הראש. והיא ישנה קל מאוד, רק עין אחת עצומה, השנייה פתוחה ושומרת.

לאגה חשבה רגע ואמרה:

"אביא עשבי תרדמה מטייגה."

היא יצאה לטייגה, חיפשה תחת השלג והביאה עשב תרדמה. המשרתת שמה את העשב במיטה של המכשפה, תחת הכרית שלה.

תוך זמן קצר נשמעו החריקות "קריק-קראק, קריק-קראק". הזקנה חזרה. נכנסה לבית ואומרת:

"אני מרגישה ריח זר. מי היה כאן?"

המשרתת אומרת לה:

"זה ריח של הצמה שהבאת אמול."

"נכון" אומרת המכשפה "צמה טובה. הנערה צעירה עדיין. יכלה עוד לחיות הרבה שנים. אבל נרדמה ולא תתעורר. כדי להעיר אותה צריך לשים לה חזרה את הצמה, ומי יעשה זאת? מי ייקח ממני את הצמה? בבית שלהן אין אף גבר. טוב לי עכשיו. אבל הגיע זמן לישון."

הזקנה נשכבה ונרדמה. עשב התרדמה פעל טוב והיא נרדמה חזק. נצמה את נשתי נוייה

"מה קורה?" חשבה "לא רואים עשן מהארובה, אש בתנור לא בוערת. מה קרה לאחותי? האם היא חיה?" היא התקרבה לבית ורואה - עקבות זרים. נכנסה לבית. האחות שוכבת עם עיניים עצומות. "מה קרה לך דויו?" קראה לאגה "את חיה?" האחות הצעירה שוכבת, לא זזה, לא עונה. לאגה ראתה שהצמה שלה גזורה, אבל לא הבינה האם דויו לא חיה יותר או רק ישנה כל כך חזק. היא התחילה לבכות. "מי הרג אותך? לא אסלח לרוצח, אמצא אותו לפי עקבות!" היא לקחה קשת, חצים וחנית קצרה, והתחילה ללכת לפי העקבות. העקבות הובילו אותה ליער נידח, לביתן קטן. לאגה דפקה בדלת. יצאה לקראתה נערה חיוורת. "תני לי ללון" ביקשה לאגה.

לאגה והמשרתת הוציאו בזהירות את התיבה העצם מתחת לראשה. מצאו מכתש גדול ועלי חזק. התרחקו מהבית הקטן והתחילו לכתוש את התיבה במכתש. כתשו הרבה זמן ועשו מהתיבה אבקה. אבל נשארו עוד חתיכות קטנות. אותן הן פזרו מסביב והחתיכות האלה הפכו לזבובים ויתושים, והתפזרו באוויר.

הבנות חזרו לחדר ומצאו את הצמה הגזורה. המכשפה החורקת ישנה ולא התעוררה. ואז הן עברו אל חוף הנהר, שם איפה שכבה דויו. הן חיברו את הצמה לשערותיה ודויו התעוררה. התחילו שלושת הבנות לחיות ביחד. הן דגו דגים בנהר, צדו חיות בטייגה. טוב היה להן לחיות ביחד. על המכשפה החורקת לא שמעו יותר.

